

GRØNLANDSMÁLID

**Mótmæla inspektiónarinnar atburð og »Dagblaðsins«
og »14. Septembirs« royndum at gera gølu burtur úr.**

Hóast ökið, sum Føroyingar stutt undan seinasta verðaldarbardaga fingi at fiska á innanfyri sjómarkið í Grønlandi, kom at verða nógv størri, enn teir høvdu haft áður, hava javnaðarmenn við P. M. Dam á odda hildið fram, at tað einasta heina og náttúrliga var, at Føroyingar sum danksir statsborgarar fingi loyvi at reka fiskiskap allastaðni í Grønlandi.

Principielt hevur grønlandsstýrið, grønlandsnevndin, ríkisstjórn og ríkisdagur givið P. M. Dam og javnaðarmonnum viðhald. Sambart ta nýggja skipanina fyri Grønland vilja Grønlandingar, Føroyingar og Danir fáa somu rættindi.

Táð nú Føroyingar, hóast henda principiella stöða er tikin, í ár ikki hava annan veiðirætt enn sambart ta gomlu lógarskipanina, kemst tað av, at samráðingar skulu fara fram millum grønlensku myndugleikarnar og fiskivinnufelögin og landsstýrið viðvíkjandi söluskipanini.

Landið liggur nevnliga soleiðis, at ein av treytunum fyri at hava bú, veiði- og virkisrætt í Grønlandi á javnt við Grønlandingar er; at allur fiskur, sum verður veiddur av skipum ella bátum innanfyri sjómarkið, ætlast verða seldur ígjøgnum eina serliga sölumidstöðu, skipað á andeilsgrundarlagi. Eisini er ætlanin, at ein procentlig avgift av fiskasöluni skal fara í ein konjunkturgrunn at taka til hjáfiskimonnum, tá ið tær ringu tíðirnar koma. Men tá ið Føroyingar hava teirra egnu sölumidstöðu og teir hava alstóra interessu í at fáa veiðu sína í Grønlandi heim til virkningar, skjeyt P. M. Dam upp, at frammanfyrinevdu samráðingar skulu fara fram um eina serliga söluskipan viðvíkjandi tí fiski, Føroyingar veida í Grønlandi, áðrenn endalig stöða verður tikin fyri Føroyingar. Soleingi hesar samráðingar ikki eru havdar og til tess hava ikki verið stundir, verða tær gomlu lógirnar at galda. Og tað er sambart hesar lógir, at skip eru vorðin tikin. Men til næsta ár skuldu samráðingarnar verið lidnar og semja verið fingin um eina serliga söluskipan fyri føroyska fiskin.

Allir partar eru vorðnir samdir um tað principiella at Grønlandingar, Føroyingar og Danir skulu hava sama bú-veiði- og virkisrætt í Grønlandi, og duga vit tí illa at fata, at sjóverjan, nú beint frammanfyri eini endilgari skipan um felagsrætt í

Grønlandi fyri allar íbúgvir í tí danska kongarikinum, skal fara so harðliga fram móti skipum, sum eru farin inn um at kroka ella at liggja sum móðurskip fyri útróðrabátum, ið fiska uttanfyri ella har, ið Føroyingar hava fingið loyvi at fiska.

Sjóverjan í Grønlandi hevur við hvørt farið striksliga fram. Men Føroyingar vita eisini frá at siga, hvussu lagalig hon ofta hevur verið. Straffin og bóturnar hava aldri verið nývandi. Snórisfiskiskapur Føroyinga uppi í Grønlandi hevur verið skaðleysur, og tað hevur tí verið beint av sjóverjuni at hava farið lagaliga fram. Og tað hevði verið enn og meiri rímiligt og klókt, sum til stendur, um sjóverjan nú hevði virkað einans sum ansari eftir, at Grønlandingum ikki hendi nakar ónáðir av Føroyingum. Tað má liggja minni á, at Føroyingar kasta loddid innanfyri eina oyggj ella eitt sker, sum liggja innanfyri ökið, ið er avsett at fiska á. Men tað er klókt at gera so lít- ið sum møguligt av at fara inn um, tí vit megu hava gott samarbeiði við Grønlandingar.

Vit duga ikki at skilja tíðindini um tøkuna av føroyskum skipum. Enn og minni skilja vit, at loyst skulu vera skot av, og at bólin sum einstakt skip skal hava fingið, skal liggja um 20.000 kr. aftrat tóku av allari veiðini. Er talan um bara hálvan farm hjá eini skonnart, verður straffin at náa eina hædd, sum ein bara kann finna í Íslandi. Hetta kann ikki bera til, tí hetta er í stríð við alla viðgerð og innstilling grønlandsmálinum viðvíkjandi.

Vit hava onga forkláring, at her má — um tíðindi skiparafelagsformansins eru sonn — vera ein misskiljing frá vaktarskipum um viðvíkjandi teirri uppgávu, ið tey hava at røkja.

Er tað ein misskiljing frá einum embætismanni, er møguligt at fáa hana rettaða. Og tað gleðir okkum at frætta, at landsstýrið hevur tíkið sær av málinum.

— — —

Hann, ið vil vinna í Grønlandi fyri sjómonnum, má skilja, at verri gerð kann ikki verða gjørd enn, at oysa upp til hat, leggja út við briksli og ósannindum móti monnum sum Hedtoft, státsministara, teirri dansku stjórnini, E. Brun, stjóra, ríkisdeggi og øðrum, sum veruliga hava sýnt hin besta vilja fyri føroyskari sjóvinnu í Grønlandi, og sum saman við grønlands-

ráðnum hava tað avgerandi orðið í øllum grønlandsmálum.

Misskiljan og feilir skulu sjálvandi átalast fyri at fáa rættad ólagið. Men tað má verða gjørt sámliga og í besta vilja til samarbeiði millum Grønlandingar, Føroyingar og Danir.

Vit vita, at eitt hjartamál hjá Hedtoft, státsministara, hevur verið og er at veita Føroyingum fullar sómdir í Grønlandi. Vit vita, at grønlandsnevndin, ið gav tilmæli til eina nýskipan í Grønlandi, hevði sama vælvilja yvir fyri føroysku sjóvinnuni í Grønlandi. Vit vita, at grønlandsstjórin Eske Brun eisini hevur hin besta vilja fyri Føroyingum. Vit vita, at í hvussu er ein stórtur partur av landsráðnum í Grønlandi fegin vil vera í vinarlíggum samarbeiði við Føroying-

ar. Vitandi, at so liggur landið, og vitandi at samhugur og vinarlag partanna millum vil verða av avgerandi týdningi undir samráðingunum um stöðuna hjá Føroyingum í söluskipanini fyri fiskin, ið veiddur verður á grønlenska territorium — vitandi, at nú leikar so ómetaliga nógv á, at illstöða verður hildin úti í grønlandsmálinum, kennst tað einki minni enn sum landaskaði og óbøtilig ógerð móti føroyska fiskimanninum, tá ið nú málgaðini fyri loysingaflokkarnar, fólkaflokkinn og tjóðveldisflokkinn, í grovstu orðum leggja Hedtoft, státsministara og allar danskar stjórnarmenn undir hin ringasta vilja, ja beinleiðis forfylging og allar illgerðir móti føroyskum sjómonnum uppi í Grønlandi.

(Frh. næsta blað)

Skipafelagið Føroyar

Telefonir 209 171 274

Tórshavn

Føroya Bjór

Øl- og Mineralvatnsvirki

Málráð nr. 4

FØROYA PILSNAR
EKTA MALTØL

Citrón sodavatn
Appelsin limonada
Hindber limonada
Jærøber limonada
Vanillie limonada
Appolinaris

Øl og mineralvatn verður bert sent til teir kundar, ið senda kassar og flæskur aftur. **Sendið tómt góðs aftur!**

EINAR WAAG

Klakksvík.

Í VÁGSBOTNI FÆST:

Takpapp — Carbolinium — Black War-nish — Finsk Tjóra — Måling.

Allar stóddir av PENSLUM og TJØRUKUSTUM

BUMMULLSSNØRIR, 5, 7, 8 lbs.

Hampsnørir, 1½, 3½, 6 lbs.

P. f. Z. HEINESEN

Tlf. 83 & 240 . Tórshavn

Grót og skervur.

Øll, ið vilja keypa skerv ella grót eiga at venda sær til kommunukantórid.

Grót og skervur megu verða goldin fyrst, áðrenn tey verða heimtað. Bilstjórar verða ámintir, at teir ikki kunnu heimta grót ella skerv uttan við einum lími av vegnevndini ella einum umboðsmanni fyri kommununa.

Fredbiar sóknar kommuna